

Expunere de motive la legea „Charlie Hebdo”

În anul 2006, cu puțin timp înainte de aderarea României la Uniunea Europeană, Parlamentul României a votat Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, mult criticată atât pe plan intern cât și internațional pentru prevederile sale extrem de restrictive.

Una dintre problemele generate de această lege și față de care societatea civilă a reacționat este Art. 13, alin. (2), care introduce interdicții ample libertății de exprimare. Sub incidența acestuia pot cădea numeroase opere literare, filme, producții muzicale, spectacole de comedie, articole jurnalistice și diverse forme de exprimare artistică, inclusiv fotografia, teatrul ori artele plastice, care conțin elemente critice față de religie și dogme.

Acel articol prevede că: ***„În România sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de defăimare și învrăjbită religioasă, precum și ofensa publică adusă simbolurilor religioase.”***

O formulare atât de vagă și de cuprinzătoare poate să acopere, practic, cam orice formă de exprimare critică față de religie. Nu e locul, într-o societate democratică pentru astfel de interdicții asupra libertății de exprimare. Modernitatea s-a construit prin afirmarea cu tărie a libertății de exprimare și chiar prin criticarea, adesea în forme acide a bisericii, a dogmelor și a simbolurilor religioase.

Un principiu universal asumat de către democrațiile contemporane consolidate este și acela al separării dintre stat și biserică. Iar libertatea de exprimare dă consistență democrației și, în materie religioasă, întărește această separare dintre stat și biserică, întrucât un stat democratic este unul dezbrătat de tabu-uri. Cetățenii sunt liberi să critice și

să ironizeze orice autoritate, fie ea politică ori religioasă. Fără această valoare pentru care, iată, încă se moare astăzi și împotriva căreia se ridică forțe fundamentaliste și extremiste care resping principiile unei societăți deschise, lumea liberă ar fi de neconceput.

O serie de organizații neguvernamentale s-au adresat forului legiuitor iar Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a emis, de asemenea, un punct de vedere critic față de această prevedere, la momentul adoptării ei, în 2006. Atașez, ca parte a acestei Expuneri de motive și o luare de poziție a ong-urilor, dar și punctul de vedere al CNCD.

Dacă un astfel de articol de lege ar fi aplicat, o publicație precum “Charlie Hebdo” nu ar putea exista în România. Reviste precum “Cașavencii” ori “Kamikaze” care conțin ironii și satiră la adresa unor reprezentanți ai cultelor ori chiar asupra bisericii ori a unor chestiuni legate de dogma religioasă ar putea fi, de asemenea, cenzurate sub pretextul că ar reprezenta o ofensă publică adusă simbolurilor religioase. La fel o serie de producții tv de tip pamflet, unde biserica și religia sunt criticate ori persiflate. Mari autori care au scris rânduri corozive, blasfematorii chiar față de religie, ar putea fi interziși și ar fi vorba de nume precum Voltaire, Nietzsche, Richard Dawkins, Christopher Hitchens, chiar Emil Cioran plus mulți alții. Filme ori trupe rock mai puțin prietenoase față de dogmele religioase ar putea fi, de asemenea, cenzurate.

Amendamentul propus prin prezenta inițiativă legislativă, numită în mod simbolic Legea “Charlie Hebdo”, ar anula restricțiile asupra libertății de exprimare implicate de acest articol prin completarea lui cu precizarea propusă de CNCD: ***“Această prevedere nu poate fi interpretată în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.”*** O astfel de precizare ar limita, în mod rezonabil, riscurile ca actuala prevedere a Art. 13, alin (2), să fie utilizată în sensul restrângerii libertății de exprimare ori a dreptului la informare.

Remus Cernea
Deputat independent



Concert de protest in piata Constitutiei

Sambata, 28 octombrie 2006, ora 18:00

Comunicat de presă

Parlamentul Romaniei urmeaza sa voteze, in curand, o lege care, daca va fi adoptata in forma sa actuala, va limita grav libertatea de exprimare si libertatea de constiinta, doua drepturi fundamentale ale fiintei umane. Drept consecinta, anumite carti, filme, spectacole tv, piese de teatru sau concerte rock vor putea fi interzise sau cenzurate in tara noastra.

Pentru a atrage atentia asupra gravelor implicatii ale acestei initiative, sambata, 28 octombrie, va fi organizat, in Piata Constitutiei, un concert care va fi un prilej de attentionare a autoritatilor ca nu pot vota legi care sa incalce drepturile fundamentale ale cetatenilor acestei tari.

Organizatorii vor cere Parlamentului sa respinga articolul 13 din Proiectul de Lege al cultelor iar Presedintelui Romaniei sa nu promulge legea, in caz ca ea va contine totusi o astfel de prevedere.

Proiectul de Lege al cultelor este asumat de catre guvern si, in articolul 13, votat deja in Comisia pentru drepturile omului, culte si minoritati nationale si in Comisia juridica, de disciplina si imunitati, se prevede ca: "In Romania sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau actiuni de defaimare si invrajbire religioasa, precum si ofensa publica adusa simbolurilor religioase."

Numai in aparenta, textul vizeaza impunerea unei anumite decente in discursul si exprimarile publice. In fapt, inasa, el poate deschide calea unei noi cenzuri. O serie intreaga de carti de filosofie sau beletristica va putea fi considerata ofensatoare pentru unele culte si interzisa. Romane si ecranizari precum Codul lui Da Vinci, piese de teatru precum Evanghelistii de Alina Mungiu sau concerte cu formatii considerate "sataniste" ar

putea fi, de asemenea, interzise. Urmeaza ca, in curand, plenul Camerei Deputatilor sa consfinteasca, prin vot, aceasta incalcare a drepturilor fundamentale.

Tarile europene, dupa secole de conflicte si persecutii, au stiut sa isi asume acele valori care au transformat continentul intr-un spatiu al tolerantei confesionale si al libertatii de a critica si chestiona orice autoritate sau doctrina, fie ea politica sau religioasa. Aceste valori au devenit parte constitutiva a respiratiei democratice de tip european. Dar ele nu se impun nicaieri de la sine si nu vor rezista dec at in masura in care sunt aparate in permanenta fata de noile amenintari. Instinctele democratice ale unei tari se verifica in astfel de situatii critice, cand drepturile fundamentale risca sa fie restrictionate.

Invitam organizatii neguvernamentale, artisti, personalitati publice si cetateni sa ni se alature in acest demers pentru a impiedica votarea unei legi cu prevederi periculoase si cu implicatii negative pentru fragila democratie din Romania. Evenimentul nu va fi o manifestare antireligioasa, ci va afirma importanta respectarii in Romania a acestor doua drepturi fundamentale: libertatea de exprimare si libertatea de constiinta.

Organizatii sustinatoare:

Cristian Pirvulescu – Asociatia Pro Democratia
Emil Moise – Ombudspersons for National Minorities
Gabriel Andreescu – Centrul de Studii Internationale
Ioana Avadani – Centrul pentru Jurnalism Independent
Iustina Ionescu – Centrul de Resurse Juridice
Mircea Toma – Agentia de Monitorizare a Presei
Mihai Burcea – Militia Spirituala
Romanita Iordache – Accept

Organizatori:

Solidaritatea pentru Libertatea de Constiinta
Contact: Remus Cernea – Director executiv

Consiliul pentru combaterea discriminării amendează Legea cultelor

de RI online , 30 septembrie 2006

Colegiul Director al Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii (CNCD) a luat act cu ingrijorare ca Parlamentul Romaniei urmeaza sa voteze in curand proiectul de Lege a cultelor, care prevede la art. 13: "In Romania sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau actiuni de defaimare si invrajbire religioasa, precum si ofensa adusa simbolurilor religioase".

In solidaritate cu societatea civila, Colegiul Director al CNCD considera ca numai in aparenta textul vizeaza impunerea unei anumite decente in discursul si exprimarile publice; in realitate, acest articol ar putea conduce la aplicari abuzive ale legii, cu efectul imediat al limitarii libertatii de exprimare si de constiinta, doua drepturi fundamentale ale omului.

Colegiul Director al CNCD a analizat aceste aspecte si atrage atentia ca Ordonanta Guvernului 137/2000 sanctioneaza toate formele de discriminare: "Prevederile prezentei ordonante nu pot fi interpretate in sensul restrangerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie si a dreptului la informatie".

In acest sens, CNCD sustine demersul societatii civile de clarificare a art. 13 din proiectul Legii cultelor - si recomanda eliminarea lui - sau completarea noului act normativ cu precizarea ca art. 13 nu poate fi interpretat in sensul restrangerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie si a dreptului la informatie. Riscurile art. 13 din proiectul Legii cultelor au fost sesizate de fundatia "Solidaritatea pentru Libertatea de Constiinta", care pregateste pentru sfarsitul lunii octombrie un concert de protest in Piata Constitutiei, cu participarea unor importante forte artistice.